

Souhrnná teritoriální informace:

Kuba

Velvyslanectví ČR v Havaně 18. 10. 2022 17:43

Kuba je největším ostrovním státem v Karibiku, je socialistickou zemí s vládou komunistického režimu a má celkem 11,3 milionů obyvatel. Prezident Miguel Díaz-Canel ztělesňuje kontinuitu komunistického vedení jeho předchůdců bratrů Castro. Ekonomika je centrálně plánovaná a stát má veškerou kontrolu nad výrobními procesy. Výrazný pokles turismu z důvodu pandemie se projevil v r. 2020 propadem HDP o 11,3 %. V r. 2021 se i přes snahy kubánské vlády nepodařilo dosáhnout zásadnějšího růstu. HDP se meziročně zvýšilo o pouhých 0,1 %. Silnější růst je pravděpodobný až v letech 2023–25. Podstatným zdrojem příjmů nad rámec cestovního ruchu je poskytování zdravotnických služeb v zahraničí a remittance. Měnová reforma zavedená 1. ledna 2021 a kritický nedostatek devizových zdrojů měly za následek obrovský nárůst inflace. Ceny meziročně vzrostly o více než 250 %. Míra nezaměstnanosti je stabilní, pohybuje se do 4 %. V r. 2021 EIU odhadovala veřejný dluh na úrovni 212,5 % HDP, nicméně kubánská vláda údaje o veřejných financích nepublikuje. Obchodní bilance je dlouhodobě v deficitu, neboť až 80 % potravin a zboží je na ostrov dováženo. Hlavními vývozními artikly jsou alkoholické nápoje, tabák, nikl. Výhodiskem ze současné krize je zvýšení produkce a exportu, znovunastartování cestovního ruchu a nalákání zahraničních investorů. Kuba i přes současnou složitou ekonomickou situaci zůstává zajímavým trhem. Příležitosti pro český export existují zejména v zemědělské a potravinářské produkci, dále pak ve zdravotnickém, energetickém, stavebním a těžebním sektoru a službách. Veškerý zahraniční obchod probíhá skrze státní podniky zahraničního obchodu. V obchodním styku se očekává formálnost, kontakt s kubánskou stranou je nutné udržovat pravidelně, doporučuje se vždy osobně. Podstatná je dobrá znalost španělského jazyka. Kuba se dlouhodobě potýká s vážným nedostatkem devizových rezerv a dlouhodobě se nachází v 7., tedy nejhorší kategorii úvěrové rizikovosti OECD, což se odráží na nedostatečné atraktivitě pro potenciální český export a investice. V platnosti nadále zůstává americké embargo. Zhoršující se ekonomická situace v zemi vede k nervozitě komunistického režimu a k nárůstu represí vůči nezávislým novinářům a zástupcům občanské společnosti. Kuba se potýká se silnou vlnou migrace z ostrova a tudíž ztrátou ekonomicky aktivního obyvatelstva.

Základní údaje	
Hlavní město	Havana
Počet obyvatel	11,3 mil.
Jazyk	španělština
Náboženství	křesťané (59,2 %), ateisté (23 %), afrokubánská náboženství (17,4 %), další (0,4 %)
Státní zřízení	vláda jedné strany
Hlava státu	Miguel Díaz-Canel Bermúdez
Hlava vlády	Manuel Marrero Cruz
Název měny	Kubánské peso (CUP)
Cestování	
Časový posun	-6 hodin
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Mgr. Petr Kaván
Ekonomický úsek	Ing. Eliška Carreazo Cuadro
Konzulární úsek	Mgr. Eliška Kubánková
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	
2021	
Nominální HDP (mld. USD)	147,4
Hospodářský růst (%)	0,1
Inflace (%)	255,2
Nezaměstnanost (%)	3,7

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veľetřhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchrana, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název země: Kubánská republika

Kuba je socialistickou zemí s vládou komunistického režimu. Dne 10. dubna 2019 byla na Kubě vyhlášena nová ústava, která poprvé od kubánské revoluce v r. 1959 zavádí funkce prezidenta republiky a premiéra. Prezident Miguel Díaz-Canel ztělesňuje kontinuitu komunistického vedení jeho předchůdců bratrů Castro. Kubánská ústava deklaruje Komunistickou stranu Kuby jako „nadřazenou vedoucí politickou sílu společnosti a státu“, která deklaruje neodvolatelnost socialismu a revolučního politického a sociálního systému a socialistický charakter ekonomického systému.

Prezident země: Miguel Díaz-Canel Bermúdez

Viceprezident: Salvador Valdés Mesa

Předseda vlády: Manuel Marrero Cruz

6 místopředsedů vlády: Ramiro Valdés Menéndez, Jorge Luis Tapia Fonseca, Ricardo Cabriras Ruíz, Jorge Luis Perdomo Di-Lella, Inés María Chapman Waugh, Alejandro Gil Fernandez

Tajemník: José Amado Ricardo Guerra

Rada ministrů:

Ministr zahraničních věcí: Bruno Rodríguez Parrilla

Ministr zahraničního obchodu a investic: Rodrigo Malmierca Díaz

Ministr zdravotnictví: José Ángel Portal Miranda

Ministr stavebnictví: René Mesa Villafaña

Ministryně školství: Ena Elsa Velázquez Cobiella

Ministr ekonomiky a plánování: Alejandro Gil Fernández

Ministr průmyslu: Eloy Álvarez Martínez

Ministr kultury: Alpidio Alonso Grau

Ministryně komunikace: Mayra Arevich Marín

Ministr obrany: Álvaro López Miera

Ministr energie a dolů: Vicente de la O Levy

Ministryně práce a sociálních věcí: Marta Elena Feitó Cabrera

Ministryně vnitřního obchodu: Betsy Díaz Velázquez

Ministr turismu: Juan Carlos García Granda

Ministryně financí a cen: Meisi Bolaños Weiss

Ministr dopravy: Eduardo Rodríguez Dávila

Ministryně vědy, technologie a životního prostředí: Elba Rosa Pérez Montoya

Ministr vnitra: Lázaro Alberto Álvarez Casas

Ministr potravinářské výroby: Manuel Santiago Sobrino Martínez

Ministr zemědělství: Ydael Jesús Pérez Brito

SOUHRNNÁ TERITORIÁLNÍ INFORMACE - KUBA

Ministr vyššího vzdělávání: José Ramón Saborido Loidi

Ministr spravedlnosti: Oscar Manuel Silveira Martínez

Předsedkyně Centrální banky: Marta Sabina Wilson González

Předseda národního institutu hydraulických zdrojů: Antonio Rodríguez Rodríguez

Předseda institutu sportu, tělesné výchovy a rekreace: Osvaldo Caridad Vento Montiller

Předseda Kubánského institutu rádia a televize: Alfonso Noya Martínez

Národní shromáždění lidové moci (celkem 605 poslanců)

Předseda národního shromáždění: Esteban Lazo Hernández

Místopředsedkyně národního shromáždění: Ana María Mari Machado

První tajemník Komunistické strany Kuby: Miguel Díaz-Canel Bermúdez

1.2 Zahraniční politika země

Kuba je zemí s velmi aktivní zahraniční politikou, a to jak na bilaterální úrovni (zejména v regionu Latinské Ameriky a Karibiku), tak na multilaterální úrovni. Diplomatické vztahy má se 160 zeměmi světa.

Vztah se Spojenými státy americkými tradičně představuje základní prvek kubánské zahraniční politiky. Bidenova administrativa nezrušila žádné restriktivní opatření a sankce vůči Kubě z doby D. Trumpa a celkově nezměnila svoji tvrdou linii vůči Kubě. V platnosti zůstává již více než 60 let hospodářské, obchodní a finanční embargo, které výrazně omezuje dovoz zboží, přístup k financování i investicím, negativně ovlivňuje rozvoj kubánského obchodu a má dopad i na rozvoj turismu, který je dlouhodobě hlavním zdrojem devizových příjmů na ostrově. Kuba také stále figuruje na americkém seznamu států sponzorujících terorismus a zasílání remitencí z USA zůstává omezeno. Cílem americké administrativy je zabránit kubánské armádě mít díky svému působení v ekonomických strukturách země možnost kontrolovat finanční transakce, z nichž by měl mít prospěch kubánský lid. V platnosti od května 2019 zůstává i aplikace III. hlavy zákona Helms-Burton, který umožňuje americkým občanům u amerických soudů žalovat subjekty, které využívají po kubánské revoluci zabavené nemovitosti. Aplikace této hlavy zákona i přes svoji extrateritoriální povahu přináší právní nejistotu a má odrazující účinek pro zahraniční podniky se zájmem o vstup na kubánský trh a negativně dopadá na finanční komunitu.

Po pádu socialistického bloku se Kuba ocitla v izolaci a přišla o podporu svého největšího partnera – Sovětského svazu. Začala se více opírat o spolupráci se zeměmi Latinské Ameriky, zejména s členy uskupení ALBA (Bolívarovský svaz pro lid naší Ameriky), jako je Venezuela, Bolívie a Nikaragua. S tradičním strategickým partnerem Venezuelou má i nadále Kuba intenzivní vztah, demonstruje kontinuitu podpory režimu N. Madura a pokračuje v intenzitě bilaterálních návštěv. Ve Venezuele působí tisíce kubánských „spolupracovníků“, jak v oblasti zdravotnictví, tak v armádě a tajných službách. Venezuela je zásadním poskytovatelem ropy na Kubě. Havana také kultivuje své tradiční vztahy s ideologickými spojenci (Rusko, Čína, Vietnam, Severní Korea, Angola, Írán). Kuba ani po napadení Ukrajiny ze strany Ruska v r. 2022 nepřehodnotila svoje přátelské vztahy s putinovým režimem.

Kuba má bezproblémové historické vazby se Španělskem, které udržuje konstruktivní a přátelský vztah s Kubou založený na hlubokých vazbách v oblastech jako je obchod, kultura, sdílená historie a migrační faktory.

Kuba se snaží o udržování historických vztahů s africkými zeměmi, zejména v souvislosti s vysíláním kubánských lékařů do většiny afrických zemí za účelem boje s COVID-19. Kuba celkově v době pandemie vyslala lékařské brigády do více než 40 zemí světa, např. Mexika, Venezuely, Panamy, Peru, Angoly, Keňi, JAR, Guinei, SAE, Kataru, Kuvajtu, Itálie, apod. a vyvinula několik vlastních vakcín proti koronaviru jako budoucí zdroj deviz a možnost rozvíjet obchodní styk s dalšími zeměmi.

V multilaterální rovině Kuba pokračuje ve svém dlouhodobě aktivním vystupování na půdě a ve strukturách OSN, především v rámci skupiny G77.

1.3 Obyvatelstvo

Kuba má celkem 11,3 milionů obyvatel. Potýká se s úbytkem obyvatelstva vlivem stárnutí populace a sílící emigrace z ostrova. Průměrný roční úbytek podle dat Světové banky činil v r. 2020 – 0,061 na 1000 obyv. Na Kubě existuje pouze kubánská národnost. Kubánské státní občanství se získává automaticky narozením na území Kuby.

Složení kubánského obyvatelstva: běloši 64,1 %, mulati 26,6 % a černoši: 9,3 %.

Náboženské složení: křesťané 59,2 %, ateisté 23 %, afrokubánská náboženství (santería), 17,4 % ostatní 0,4 %

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Kubánská ekonomika je centrálně plánovanou ekonomikou a stát má veškerou kontrolu nad výrobními procesy. Kuba se nachází v nejhorší ekonomické krizi za posledních 30 let způsobené nejen koronavirovou krizí, ale také dlouhodobými strukturálními problémy centrálně plánovaného hospodářství. Na ekonomické situaci ostrova se negativně podepisuje výpadek příjmů z cestovního ruchu, americké embargo a krize ve Venezuele a z ní vyplývající výpadky dodávek subvencované ropy. Krize kubánské ekonomiky se projevuje zejména kriticky špatnou dostupností potravin a zboží základní potřeby. Výrazný pokles turismu z důvodu pandemie se projevil v r. 2020 propadem HDP o 11,3 %. V roce 2021 se očekával růst o 2,7 %, reálně však se i přes snahy kubánské vlády nepodařilo dosáhnout zásadnějšího růstu. HDP vzrostl o pouhé 0,1 %. Větší nárůst HDP je pravděpodobný až v letech 2023–25 v očekávání růstu turismu po pandemii. Dne 1. lednu 2021 proběhla na Kubě měnová reforma a došlo ke sjednocení původních dvou měn (CUC a CUP). Jedinou oficiální měnou na Kubě zůstalo pouze peso kubánské (CUP) s pevně daným oficiálním kurzem 1 CUC = 24 CUP = 1 USD. Měnová reforma a kritický nedostatek devizových zdrojů měly za následek obrovský nárůst inflace. Ceny v r. 2021 meziročně vzrostly o více než 250 %. Nezaměstnanost se v roce 2021 mírně zvýšila na bezmála 4 %.

Kuba dlouhodobě vykazuje negativní obchodní bilanci, neboť naprostá většina potravin a zboží je na ostrov dovážena. Prudká devalvace měny má za následek snížení objemu importu a měla by teoreticky stimulovat export. Průmyslová produkce se však potýká s problémy. V r. 2020 se propadla o 11,2 % a ani v r. 2021 se nepodařilo ji posílit. Mezi nejvýznamnější vývozní artikly Kubu patří ropa, nikl, lékařské výrobky, cukr, tabák, ryby, citrusy, káva. Mezi dovozní artikly se řadí ropa, potraviny, stroje a zařízení, chemikálie. Kubánské úřady nezveřejňují údaje o zahraniční zadluženosti, se kterou se Kuba dlouhodobě potýká. V srpnu 2021 zveřejnila kubánská vláda ve sbírce zákonů nový zákon o mikro, malých a středních podnicích (tzv. MIPYMES) č. 46/2021, který byl schválen dne 6. srpna 2021. Schválení nových předpisů regulujících soukromé podnikání je pro socialistickou Kubu bezpochyby dobrou zprávou a mohlo by vést k oživení výroby a služeb. Otevírají se nové možnosti pro soukromý sektor a je možné že tak dojde k částečnému posílení ekonomických práv, tolik potřebných pro rozvoj kubánské společnosti.

Ukazatel	2019	2020	2021	2022	2023
Růst HDP (%)	-0,2	-11,3	0,1	3,2	4,9
HDP/obyv. (USD/PPP)	13 960,00	12 610,00	13 040,00	14 030,00	15 090,0
Inflace (%)	5,6	7,7	255,2	28	6,7
Nezaměstnanost (%)	1,3	2,3	3,7	3,9	3,5
Export zboží (mld. USD)	2,4	2	1,6	1,8	1,9
Import zboží (mld. USD)	9,9	7,5	9	9,8	10,8
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-7,6	-5,5	-7,4	-8	-8,9
Průmyslová produkce (% změna)	-3,6	-11,2	-1,7	2,6	3,1
Populace (mil.)	11,3	11,3	11,3	11,3	11,3
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	07.VII	07.VII	07.VII	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Kubánská vláda nezveřejňuje oficiální údaje o stavu fiskální politiky země. V roce 2020 data EIU odhadovala fiskální deficit 20 % HDP v r. 2021 se mírně snížil na 17,1 %. Odhaduje se, že do r. 2026 se bude fiskální deficit postupně snižovat a klesne až na pouhých 0,4 % HDP. Až 70 % fiskálního deficitu je údajně financováno dluhopisy nakoupenými státními bankami. Na běžný účet má pozitivní dopad vývoz zdravotnických služeb, které jsou významným zdrojem deviz, s jehož nedostatkem se Kuba dlouhodobě potýká.

Kubánská vláda má omezené zdroje domácích financí a vlivem amerického embarga i komplikovaný přístup k externímu financování. Veřejný rozpočet v roce 2021 zatížily výdaje na zdravotní sektor a subvence na přidělový systém, který na Kubě existuje od r. 1963. V rámci ekonomické reformy dochází k postupnému odstranění subvencovaných položek. Vláda k 1. 1. 2021 navýšila základní mzdy, ale neúměrně k tomuto zvýšení také upravila ceny elektřiny, potravin i základního přidělového košíku. Mnoho Kubánců se ocitlo v ekonomické nouzi, neboť reálné mzdy jsou výrazně nižší než na konci 80. let.

Veřejné finance	2021
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-17,1
Veřejný dluh (% HDP)	212,5
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,1
Daně	2022
PO	N/A
FO	N/A
DPH	N/A

2.3 Bankovní systém

Národní bankovní systém, v jehož čele stojí Kubánská centrální banka, je poměrně malý. Skládá se z 9 komerčních bank, 14 nebankovních finančních institucí, 9 zastoupení zahraničních bank na Kubě a 4 zastoupení nebankovních finančních institucí. Kubánská centrální banka (BCC – Banco Central de Cuba) byla zřízena zákonem č. 172 ze dne 28. května 1997 a je od té doby řídicím orgánem kubánského bankovníctví. Mezi komerční banky se řadí Kubánská národní banka (BNC – Banco Nacional de Cuba), Lidová spořitelna (BPA – Banco Popular de Ahorro), Investiční banka (Banco de Inversiones S.A.), Metropolitní banka (Banco Metropolitano S.A.), Mezinárodní obchodní banka (BICSA – Banco Internacional de Comercio S.A.), Mezinárodní finanční banka (BFI – Banco Financiero Internacional, S.A.), Úvěrová a obchodní banka (Banco de Crédito y Comercio), Zahraniční banka Kuby (Banco Exterior de Cuba), Venezuelská banka (Banco de Venezuela S.A.). Mezi nebankovní instituce se řadí např. směnárny CADECA, finanční společnost Financiera Cimex, S.A. (FINCIMEX), FIMEL S.A., FINTUR S.A., FINATUR S.A. aj. Zastoupení zahraničních bank a finančních institucí na Kubě: FINCOMEX LTD., Novafin Financiere S.A., Havin Bank Ltd., National Bank of Canada, Banco Bilbao Vizcaya Argentaria S. A., Banco Sabadell S.A., FRANSABANK SAL, Republic Bank Limited, BPCE INTERNATIONAL ET OUTRE-MER.

Bankovní systém funguje značně specificky, veškeré kubánské banky jsou státní, transakce s USD nejsou povoleny (embargovaná měna). Jakékoli mezinárodní převody odkazující na Kubu jsou zpravidla blokovány, platební karty fungují pouze pokud vydávající banka nemá žádné spojení s USA. Síť bankomatů je značně omezená. Často bankomaty nedisponují dostatkem hotovosti. Směnárny CADECA dlouhodobě nedisponují dostatkem zahraniční měny. Kuba v r. 2020 zavedla možnosti vlastnit devizovou platební kartu, na kterou mohou zahraniční rodinní příslušníci zasílat peníze svým rodinám. S touto kartou lze nakupovat v devizových obchodech.

Dovozní společnosti financují své nákupy zejména prostřednictvím akreditivů banky BFI nebo BICSA. Naším importérům je vždy doporučeno prověřit možnosti financování v případě odložené splatnosti z důvodu ne vždy splněného termínu platby.

2.4 Daňový systém

Od r. 2013 platí na Kubě nový daňový zákon č. 113, který spolu s rozpočtem a prováděcími předpisy Ministerstva financí představuje základní rámec fiskální struktury země. Daňovou povinnost mají fyzické a právnické osoby, jak kubánské tak zahraniční, které vykonávají činnosti, u kterých je zákonem č. 113 stanovena daňová povinnost. Dle tohoto zákona se uplatňuje více než 20 různých daní, poplatků a příspěvků. Způsob, jakým jsou některé z těchto daní implementovány, se každý rok upravuje v Zákoně o státním rozpočtu. Mezi specifika kubánského daňového systému patří i neexistence DPH.

Cílem této právní úpravy bylo přinést především zvýšení efektivity výběru daní a tím i výnosu z nich, neboť kubánský rozpočet se potýká s chronickým schodkem a na sociální politiky, které tvoří cca 50 % jeho výdajových položek, zbývá čím dál méně prostředků. Současně byl vytvořen daňový rámec pro nově se vytvářející soukromý sektor. Podle tohoto zákona nejsou remitence zdaňovány jako příjmy. Předpis vytváří tzv. „prioritní režimy“ pro některé sektory kubánské ekonomiky, konkrétně např. zemědělský sektor je zvýhodněn oproti jiným až o 50 % daňové zátěže ve snaze podpořit národní produkci potravin. Pachtýři hospodařící na státní půdě jsou od daňové povinnosti částečně osvobozeni po dobu 2 let.

V roce 2021 byla v rámci měnové reformy přijata úprava týkající se daní z příjmu FO. Byla stanovena částka 39 120 CUP jako minimální daňový základ. Také byla stanovena 4% daň uplatňována na sportovce s trvalým pobytem na Kubě, kteří mají kontrakt v zahraničí. Kubánské a zahraniční FO s trvalým pobytem na Kubě, které pracují v pobočkách zahraničních obchodních společností, zahraničních bankovních a nebankovních finančních institucí a jiných zahraničních subjektů akreditovaných na území státu, musí čtvrtletně odvádět poplatky ve výši 5 % svých výdělků.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s EU

EU je hlavním obchodním partnerem a největším investorem v zemi (zejm. v odvětví cestovního ruchu, stavebnictví, lehkého průmyslu a zemědělství). Obchod s EU představuje 36,5 % celkového obchodu se zbožím. Okolo třetiny všech turistů přijíždějících na Kubu je z EU. V r. 2021 export na Kubu z EU vlivem pandemie poklesl a činil 1,3 mld. EUR. Export zboží z Kuby do EU mírně vzrostl na hodnotu 365 milionů EUR. Podíl Kuby na celkovém zahraničním obchodu s EU činí zhruba 0,1 %. Hlavními vývozními artikly z EU na Kubu jsou potraviny, výrobky chemického průmyslu, plasty, kovy, stroje, domácí spotřebiče a dopravní prostředky. Hlavními dovozními artikly Kuby do EU jsou zemědělské produkty, nápoje, tabák.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z EU (mil. EUR)	2 061,60	2 159,50	2 109,30	1 466,90	1 345,40
Import do EU (mil. EUR)	457,4	304,7	344,4	362,6	365,3
Saldo s EU (mil. EUR)	-1 604,3	-1 854,8	-1 765,0	-1 104,3	-980,2

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy s ČR

Export z ČR na Kubu v r. 2021 oproti roku předchozímu mírně vzrostl z 0,2 na 0,3 mld. CZK, nicméně stále se nepodařilo obnovit úroveň před pandemií koronaviru, kdy se na Kubu z ČR exportovalo zboží v hodnotě 1,3 mld. CZK. Export z Kuby se výrazně nezměnil a činil 0,2 mld. CZK. Hlavními vývozními artikly z ČR na Kubu jsou slad, dřevo, sklo, pneumatiky, el. transformátory, el. vodiče, lékařské přístroje. Hlavními dovozními artikly z Kuby do ČR jsou alk. nápoje, doutníky a cukr. Kuba se dlouhodobě nachází v 7., tedy nejhorší kategorii úvěrové rizikovitosti OECD. To se odráží na nedostatečné atraktivitě pro potenciální český export a investice. Firmy se potýkají s problémem v prodloužení plateb, které dosahuje řádu let.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export z ČR (mld. CZK)	0,2	0,7	1,3	0,2	0,3
Import do ČR (mld. CZK)	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2
Saldo s ČR (mld. CZK)	0,2	-0,4	-1	-0,1	0,1

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Export ze zemí mimo EU na Kubu má v posledních dvou letech klesající tendenci, oproti tomu import do těchto zemí zaznamenal v roce 2021 nárůst z 5,8 mld. EUR na 7,29 mld. EUR. Mezi hlavní vývozní artikly se řadí doutníky, cukr, nikl, alkohol. V r. 2021 se Kuba mj. snažila o vývoz vlastních vakcín proti koronaviru do rozvojových zemí. Kuba dováží ze třetích zemí zejména masné výrobky, pšenici, kukuřici, mléčné výrobky, rýži a konzervované produkty. Mezi hlavní obchodní partnery se řadí Čína, Rusko, Argentina, Venezuela, Mexiko.

	2017	2018	2019	2020	2021
Export ze zemí mimo EU (mil. EUR)	236,8	170,8	N/A	48,6	29,1
Import do zemí mimo EU (mil. EUR)	8 222,5	9 493,3	8 102,1	5 804,2	7 292,4
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-7 985,7	-9 322,6	N/A	-5 755,5	-7 263,3

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Ministerstvo zahraničního obchodu a zahraničních investic (MINCEX) je ústředním orgánem státu, který má na starosti navrhování, řízení, provádění a kontrolování politiky Kuby v oblasti zahraničních investic. Investice se řídí zákonem č. 118 o zahraničních investicích a realizují se ve většině případů formou společného podniku. Kubánská vláda nezveřejňuje data týkající se přímých zahraničních investic v zemi. Investování na Kubě je obecně velmi složité, zejména byrokraticky. Kuba se snaží oslovovat případné investory pravidelně každoročně zveřejňovaným přehledem investic. Největší důraz dlouhodobě klade na rozvoj zvláštní zóny v oblasti přístavu Mariel (Zona Especial de Desarrollo de Mariel, ZEDM), která se nachází na strategickém místě na severním pobřeží Kuby. Tato zóna nabízí prostor pro stavbu nových závodů, jejichž ambicí má být nejen zásobování kubánského trhu, ale také export do blízkých zemí Latinské Ameriky. Výhodou je, že Kuba v této zóně uplatňuje nejen zrychlené schvalovací řízení, ale také daňové úlevy a jiné výhody. Momentálně jsou plány pro rozvoj zóny Mariel spíše ambiciózní a celkové tempo pokroku je velmi pomalé.

Převážně z požadavku budoucí soběstačnosti vychází i více než 600 vyhlášených investiční příležitostí, zaměřených zejména na potravinářský průmysl, turistický ruch, ropný průmysl, stavebnictví aj. a 60 nových projektů v rozvojové zóně Mariel zaměřených na vybudování nových výrobních závodů. Celkový přehled možných investic a potřebné informace pro potenciální zájemce o investice na Kubě lze nalézt na <https://www.procuba.cu/en/portfolio-of-opportunities/>

Pro české podniky se otevírá možnost založení smíšeného podniku, takzvaná empresa mixta. Ten v praxi funguje na principu, kdy kubánská strana do smíšeného podniku vloží například významnou místní značku včetně výrobních prostor nebo nemovitostí a zahraniční společnost vloží kapitál, know-how a možnosti expandovat na zahraniční trhy. Tato forma spolupráce se uplatňuje zejména v turistickém průmyslu, kdy zahraniční hotelové řetězce provozují kubánské hotely, ale také v různých odvětvích průmyslu, zejména potravinářském.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Pro obchodování s Kubou neexistuje preferenční obchodní režim. V roce 2014 Kuba coby statisticky středopříjmová země vypadla ze systému Všeobecných celních preferencí (GSP). Vztahy Kuby s EU se řídí Dohodou o politickém dialogu a spolupráci mezi EU a Kubou (PDCA), podepsanou v prosinci 2016 v Bruselu.

Smlouvy s ČR

V květnu 2019 byla úspěšně dokončena jednání s Kubou o sukcesi do dvoustranných smluv. Nejvýznamějšími bilaterálními dohodami jsou: Hospodářská smlouva mezi Československou republikou a Republikou Kuba (Havana, 10. června 1960) a její dodatkový protokol ze dne 10. června 1960 (Praha, 28. října 1960), Konzulární úmluva mezi ČSSR a Kubánskou republikou (Havana, 7. dubna 1973), Smlouva mezi ČSSR a Kubánskou republikou o vzájemné právní pomoci ve věcech občanských, rodinných a trestních (Praha, 18. dubna 1980), Dohoda mezi vládou ČSSR a vládou Kubánské republiky o spolupráci při rozvoji vědy a techniky do r. 1990 (Praha, 29. ledna 1982), Dohoda o obchodně-ekonomické spolupráci mezi ČR a Kubou (Dne 10. prosince 1996 v Singapuru), Memorandum o porozumění mezi Ministerstvem zahraničních věcí ČR a Ministerstvem zahraničních vztahů Kubánské republiky (Havana, 19. 9. 2016), Memorandum o porozumění mezi Ministerstvem zdravotnictví ČR a Ministerstvem veřejného zdraví Kubánské republiky (Havana, 7. 2. 2017), Memorandum o porozumění mezi Ministerstvem zemědělství ČR a Ministerstvem zemědělství Kubánské republiky (Havana, 21. 3. 2016).

3.4 Rozvojová spolupráce

Rozvojová spolupráce mezi Evropskou unií a Kubou započala v roce 1988. Od té doby EU financovala více než dvě stě projektů ve výši přibližně 300 mil. EUR. V současné době je realizována zhruba 80 projektů v hodnotě 155 mil. EUR, což představuje trojnásobný nárůst oproti průměrné předchozímu desetiletí. Program rozvojové spolupráce v letech 2021–2027 se zaměřuje na podporu udržitelnosti měst a posílení národního hospodářství s důrazem na malé a střední podniky, dále na sektor zemědělství, energetiky, komunikačních technologií, biotechnologie.

Kuba nepatří mezi prioritní země bilaterální rozvojové spolupráce ČR.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Vzhledem k chronickému nedostatku potravin a krmiv na Kubě, způsobenému zastaralou a neefektivní zemědělskou výrobou prakticky bez jakékoli mechanizace, existuje akutní potřeba modernizovat výrobu, zpracování a skladování potravin. Zvyšování potravinové soběstačnosti je dokonce kubánskou vládou označováno za otázku národní bezpečnosti a investice do této oblasti jsou považovány za prioritní. Kuba nabízí možnost investic zejména v zóně Mariel, dále pak existují příležitosti v oblasti renovace vlastních výrobních zařízení a továren na výrobu potravin.

► Energetický průmysl

Kuba se dlouhodobě potýká s chronickým energetickým deficitem a prioritou vlády je vytvářet, rozšiřovat a modernizovat výrobní kapacity a podporovat projekty na průzkum nalezišť ropy. Potřeba modernizace elektráren na fosilní paliva a oprava zastaralé a ztrátové rozvodné sítě představuje významnou příležitost pro český průmysl. Zajímavou příležitostí se stávají rovněž obnovitelné zdroje energie, jejichž využívání je deklarováno jako součást dlouhodobého Programu hospodářského a sociálního rozvoje země.

► Stavební průmysl

Potřeba modernizace se na Kubě týká prakticky veškeré kubánské architektury a infrastruktury. Snahy o její opravy i novou výstavbu ale kromě tradičního nedostatku likvidity narážejí i na související nedostatek kvalitního stavebního materiálu. Jako příležitost pro český export může být vnímán zájem Kuby o nové moderní technologie pro zvýšení efektivity výstavby, výroby materiálů, náhradních dílů, ale i rekonstrukce a opravy budov, dále pak navrhování a výstavba hotelových komplexů.

► Zdravotnický a farmaceutický průmysl

Navzdory ekonomické krizi Kuba investovala do vývoje vlastních vakcín proti koronaviru. Kubánské zdravotnictví ovšem disponuje pouze zastaralým vybavením nemocnic a diagnostického vybavení a země se dlouhodobě potýká s nedostatkem léků všech druhů. Pro české exportéry se nabízí možnost navázání spolupráce právě v uvedených oblastech a zahraničním investorům možnost vybudování léčebných center a lázní, případně center zaměřených na plastickou chirurgii a estetickou medicínu.

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Kuba má bohatá nerostná naleziště, zejména nikl je jedním z hlavních vývozních artiklů země. Vzhledem k zastaralé mechanizaci svá naleziště nevyužívá na maximum a nemá možnosti provádět i nové průzkumy. V této oblasti se českým firmám nabízí možnost investic zejména v oblastech nově identifikovaných nalezišť zlata a drahých kovů, případně mramoru, minerálů apod.

► Služby

Kuba je oblíbenou turistickou destinací, ročně ji před pandemií navštívilo až 4,2 milionu turistů. Pro české firmy se nabízí možnost participace na výstavbě a provozování hotelů a turistických center, vybudování zábavních a vodních parků, případně pronájem a provozování již vybudovaných ubytovacích center.

Mapa oborových příležitostí na Kubě je dostupná na <https://www.businessinfo.cz/klientske-centrum-pro-export/mapa-globalnich-oborovych-prilezitosti/>

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Pro navázání dobrého vztahu s obchodními partnery na Kubě je podstatná dobrá znalost španělštiny a častý osobní kontakt. Je třeba si uvědomit, že země je centrálně plánovanou ekonomikou a jednání trvají dlouho. Nelze očekávat, že na první schůzce se uzavře obchod. V obchodním styku se očekává formálnost, a to i přes to, že Kubánci jsou velmi vstřícní a přátelští.

4.2 Oslovení

Oslovuje se akademickým titulem, případně funkcí. Na Kubě se používají dvě příjmení. První po otci, druhé po matce. V obchodním styku lze k oslovení využívat pouze první z nich, tzn. po otci.

4.3 Obchodní schůzka

Pro účast na obchodní schůzce je vyžadováno obchodní vízum. Schůzky probíhají v sídle firem v pracovní době, obvykle 9-11 hod a 14-16 hod. Pozvání mimo sídlo firmy je obvykle zdvořile odmítnuto. Od zahraničního partnera se očekává dochvilnost a maximální profesionalita. Na jednání se doporučuje přinést malou pozornost pro kubánského partnera, např. typické české produkty, případně reklamní předměty apod.. Při pozdravu Kubánci současně s podáním ruky také často dávají polibek na tvář, který je v dnešní době spíše naznačen. Za kubánskou stranu se obvykle účastní minimálně dvě osoby. Na jednání se doporučuje formální oděv, kravata a oblek u pánů není nutný. Průběh jednání se obvykle neliší průběhem od evropského způsobu, podává se káva voda. Doporučuje se zaměřit se na téma financování a splatnosti ze strany kubánského partnera. Kontakt s kubánskou stranou je nutné udržovat pravidelně, doporučuje se vždy osobně. I přes zdání, že byla učiněna konkrétní dohoda, je nutné počítat s tím, že kubánskou stranu bude nutné často urgovat a jednání trvají obvykle několik měsíců.

4.4 Komunikace

Úředním jazykem na Kubě je španělština, její znalost je pro úspěšný obchod s kubánskou stranou nezbytná, stejně jako častý osobní kontakt. Ostatní nejčastěji používané jazyky – angličtina v obchodním i turistickém styku, pro styk s turisty dále také francouzština, italština a němčina, z minulosti často také přetrvává znalost ruštiny.

V rámci obchodního styku se nedoporučuje hovořit o politické situaci, případně komentovat ekonomickou situaci země.

4.5 Doporučení

Pro obchodní jednání s kubánskými partnery je důležité si uvědomit, že Kuba je socialistickou centrálně plánovanou ekonomikou, kde na zahraniční obchod mají monopol tzv. podniky zahraničního obchodu. Při obchodních jednáních je kubánská strana často vázána předpisy, na jaké obchodní podmínky může přistoupit. To znamená, že není zcela v moci obchodního partnera rozhodnout o všech detailech smlouvy. Občas se ale také stává, že se na tuto okolnost kubánská strana záměrně odvolává, aby pro urychlení jednání přinutila protistranu k ústupkům. Při sjednávání platebních podmínek kontraktu je dobré vyžadovat kvalitní zajištění platby.

4.6 Státní svátky

1. a 2. leden – Vítězství revoluce (hlavní svátek)

Velký pátek

1. květen – Svátek práce

25. – 27. červenec – Den národního povstání (útok na kasárna Moncada dne 26. 7. 1953)

10. říjen – Začátek bojů za nezávislost, osvobození otroků roku 1867 (Grito de Yara)

25. prosinec – Vánoce – vyhlášeny volným dnem od roku 1998 po návštěvě papeže Jana Pavla II.

31. prosinec – Konec roku

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Kuba je teritoriem se státním monopolem společností zahraničního obchodu dohlížejících na veškerý mezinárodní obchod a s podmínkou financování na 360, v poslední době častěji 720 dní. U větších či strategických zakázek je běžným požadavek na splatnost 7, 15 i více let. Kubánské úřady navíc nevydají dovozní povolení pro zboží, jehož ekvivalent se na kubánském trhu již nachází – ať již z domácí produkce, nebo prostřednictvím již povoleného dovozu. Při zájmu o export je v první řadě nutná registrace na rejstřík dodavatelů příslušného podniku zahraničního obchodu (každý takový státní podnik vede svůj oddělený rejstřík). Zapsání vyžaduje dodání řady dokumentů a celý proces může trvat řádově měsíce i roky. Důležitá je schopnost komunikace ve španělštině. První kontakt vedoucí ke schůzce u příslušného podniku zahraničního obchodu by měl začít u Kubánské obchodní komory (<http://www.camaracuba.cu/en/home/>) nebo prostřednictvím nové online platformy pro zájemce o obchod a investice na Kubě VUINEX (<https://vuinex.mincex.gob.cu>).

VUINEX (Ventanilla Única para la Inversión Extranjera, v překladu Jednotné elektronické okno pro zahraniční investice) je volně k dispozici a má ambice zrychlit nastartování spolupráce, omezit byrokracii a provést případné zájemce o obchod s Kubou jednotlivými kroky včetně informací, jaké dokumenty předložit k registraci na kubánském trhu, na které importní firmy se obrátit, jaké podklady připravit ke zpracované nabídce apod. Všechny postupy jsou podrobně popsány krok za krokem a pro každý krok je uvedena osoba a entita, která má být kontaktována, dále nabízí ke stažení kopii formulářů a dalších dokumentů, které mají být dodány, uvádí časový rámec, náklady, dané zákony, apod. Portál obsahuje 125 postupů, do nichž je zapojeno celkem 28 kubánských institucí jako například celní úřad, obchodní komora, ministerstvo veřejného zdraví, ministerstvo práce a sociálního zabezpečení, ministerstvo komunikací, kontejnerový terminál Mariel, ministerstvo vnitra, centrum pro státní kontrolu léčiv a jiné. Díky institucionální spolupráci by měli mít exportéři a importéři spolehlivý zdroj informací o všech potřebných postupech. Další informace o obchodní spolupráci s Kubou lze nalézt na webových stránkách ProCuba (<https://www.procuba.cu/>).

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Zřízení místního zastoupení na Kubě je velmi dlouhodobou záležitostí. Postup při prezentaci žádostí, administrativní i faktické náležitosti a proces schvalování upravuje vládní dekret č. 325/2014. Pro zřízení kanceláře je mj. nutné doložit minimální roční obrát s kubánskými státními podniky ve výši alespoň 500 000 USD ročně za poslední 3 roky, a dále především důvody žádosti (zřízení kanceláře musí být kubánskou stranou vyhodnoceno jako přínosné pro Kubu), všeobecné informace o aktivitách společnosti, zakládací listinu, stanovy, výpis z obchodního rejstříku, pověření a zplnomocnění reprezentanta a jeho životopis, bankovní zprávu některé z bank kubánského bankovního systému a nezávislý audit poslední účetní závěrky. Licence je zpravidla vydávána na 5 let s možností prodloužení. Nemovitost je možné najmout výlučně od kubánského státu, nákup nemovitosti možný není. Pracovní síly mohou být nájímány pouze přes kubánskou státní agenturu.

Zahraniční investice se řídí zákonem č. 118/2014. Konkrétní investiční příležitosti jsou každoročně prezentovány na všeobecném veletrhu FIHAV v Havaně. Jejich přehled lze najít na stránkách ProCuba (<https://www.procuba.cu/cartera-de-oportunidades/>). Co se týká společného podniku (tzv. empresa mixta), základní právní rámec zahraničních investic na Kubě určuje zákon č. 118/2014, o zahraničních investicích, který rozlišuje 3 jejich podoby: a) smíšený podnik, b) smlouvu o mezinárodním ekonomickém přidružení, či c) podnik s výlučně zahraničním kapitálem. Nová úprava umožňuje (oproti dosavadnímu poměru 49:51 ve prospěch Kuby) podnik až se 100% zahraniční účastí (avšak za cenu ztráty daňových výhod). Nově se ho mohou účastnit i kubánská zemědělská a nezemědělská družstva. V otázce nájímání pracovních sil (domácí i zahraniční) v obecné rovině zůstává státní agentura přijímající platy od zaměstnavatele v devizách a vyplácející pracovníka v národní měně.

Od roku 2020 vláda umožnila v omezené míře rovněž soukromým podnikatelům (tzv. cuentapropistas) a od roku 2021 i nově povoleným soukromým malým a středním podnikům (tzv. MIPYMES) dovážet suroviny a vybavení pro své potřeby, a také vyvážet své výrobky do zahraničí. Veškerý styk se zahraničními partnery je však nutné realizovat přes podniky zahraničního obchodu, které si účtují obchodní marži.

5.3 Marketing a komunikace

Vzhledem ke státnímu monopolu na noviny, televizní a rozhlasové vysílání je reklama velmi omezená. Je vhodné spojit se s tiskem (hlavní ekonomickou tiskovinou je týdeník Opciones) či běžnými reklamními kancelářemi, z nichž některé pracují se zahraniční účastí. V poslední době se začíná objevovat častěji reklama v rozhlasových stanicích. Při prezentacích zboží apod. se nedoporučuje otevírat politická témata ani jiným způsobem hodnotit ekonomickou situaci země.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Kuba je členem WIPO (Světové organizace duševního vlastnictví) i signatářem dohody TRIPS v rámci WTO. Nicméně problematikou ochrany práv duševního vlastnictví se v reálu příliš nezabývá. Běžně jsou k dostání pirátské kopie DVD či hudebních CD, ani na oficiálních projekcích nebývá zvykem kubánské strany jakkoli řešit problematiku promítacích práv. Na druhou stranu jsou mediálně známé mezinárodní soudní spory Kuby o používání ochranných známek Bacardí, Havana Club či Cohiba.

5.5 Trh veřejných zakázek

Na Kubě neexistuje zákon o veřejných zakázkách, objednávky jsou zadávány přímo vybraným firmám v neveřejném řízení na základě politického rozhodnutí. Kuba každoročně publikuje poptávku po investicích, tzv. Cartera de Oportunidades, ve které specifikuje prioritní oblasti zájmu. Zveřejňována je vždy v rámci veletrhu FIHAV (začátek listopadu), následně je k dispozici na webu: <https://www.procuba.cu/cartera-de-oportunidades/>

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Snahou kubánského partnera je zpravidla uzavírání kontraktů s kubánským obchodním právem jako právem rozhodným. Režim řešení sporů mezi společníky společného podniku stanovuje v kap. XVII zákon č. 118/2014, o zahraničních investicích. V kubánském velkoobchodě ani pro dodavatele neexistuje žádné ustanovení vztahující se na výši marže. V kubánském maloobchodě se zdražení zboží pohybuje na úrovni mezi 200-300 %. Vyšší nárůst cen praktikují především větší podniky jako např. CIMEX a ABATUR, které si tak řeší vlastní problémy: prostojné v přístavu, špatnou distribuci atd. Zároveň jde o podniky, které z minulosti čelí řadě nesplacených dluhů. Při exportu na Kubu je třeba brát v úvahu riziko chronicky špatné platební morálky způsobené dlouhodobě extrémně nízkou likviditou. Kubánská strana standardně vyžaduje odloženou splatnost na 360, 720, a někdy dokonce i více dní, a bohužel i po takto dlouhých lhůtách dochází k dalšímu prodloužení plateb, a to vůči partnerům z celého světa. V současné situaci, kdy se kvůli koronavirové krizi nedaří revitalizovat cestovní ruch, hlavní zdroj devizových příjmů Kuby, jsou platební morálka a možnosti importu Kuby ještě více omezené. Kubánské podniky často nenabízejí žádné ručení. Banky poskytují ručení především na strategické zboží (ropa, některé potraviny, energetika).

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Pro informace o aktuálních náležitostech vstupu a pobytu na kubánském území je příslušné konzulární oddělení Velvyslanectví Kuby v České republice:

Velvyslanectví Kubánské republiky Jinonická 14, 150 00 Praha 5 – Košíře Telefon: (420) 233 322 175 Fax: (420) 233 341 029 E-mail: consul@cz.embacuba.cu

Turistické vízum: Občané ČR, držitelé všech druhů pasů, potřebují pro vstup na Kubu vízum. Pokud se jedná o turistický pobyt, uděluje vízum konzulární oddělení Velvyslanectví Kuby v Praze ve formě turistické karty. Tato karta může být vyřízena prostřednictvím cestovní kanceláře. V některých zemích je možno získat turistická víza na Kubu na letišti před odletem. Turistická karta opravňuje k jednomu vstupu, pobytu po dobu 30 dnů a může být na Kubě na cizinecké policii za poplatek prodloužena o dalších 30 dnů. Turistovi během pobytu zůstává druhá polovina turistické karty, která se odevzdává při odletu. Turistická karta nemůže být použita pro účely obchodního jednání.

Obchodní vízum: Pro jakékoliv obchodní jednání je nutné obchodní vízum. Bez něj se zástupci kubánských státních podniků (které jediné mají v centrálně plánované socialistické ekonomice importní/exportní oprávnění) se zahraničním partnerem zcela odmítají setkat. Typy obchodních víz: A7 – vyhledávání příležitostí, vydává se pro průzkum možností obchodu, zpravidla pouze na 7 dnů, D7 – obchodní vízum, vydává se na základě žádosti kubánského partnera, až na 30 dnů, s možností prodloužení (které musí opět vyřídít kubánský partner). Přiletět na turistické vízum a pak provést změnu na obchodní není možné, je nutné již od počátku na kubánském velvyslanectví žádat o obchodní vízum.

Doklady potřebné pro vstup občanů ČR na Kubu: platný cestovní pas (dobu platnosti minimálně do opuštění Kuby, nejlépe však šest měsíců po opuštění země), platné vízum, cestovní pojištění, vyplněný příjezdový formulář (<https://dviajeros.mitrans.gob.cu/inicio>).

Doporučujeme sledovat aktuální podmínky pro vstup do země na webových stránkách velvyslanectví: https://www.mzv.cz/havana/cz/venezuela/covid_19_aktualni_informace_k_cestovani_1/kuba.html

MHD na Kubě funguje značně sporadicky. Doporučuje se využívat služeb taxi nebo si zapůjčit motorové vozidlo. Pro zapůjčení vozidla postačí český řidičský průkaz (platí po dobu 180 dnů pobytu na Kubě, poté je nutné zažádat o místní řidičský průkaz – pouze formalita, není nutné žádné přezkoušení z pravidel silničního provozu). Velmi se doporučuje pečlivě zkontrolovat technický stav vozidla. Vzhledem ke špatnému osvětlení a stavu komunikací nedoporučujeme cestovat vozidlem po setmění.

Na Kubě existuje dostatek hotelových zařízení. Doporučuje se zarezervovat si hotel vyšší kategorie, aby služby odpovídaly alespoň částečně evropské úrovni. Existuje možnost ubytování v soukromí (tzv. casas particulares), které většinou nabízí i možnost snídaně a mají kontakty na taxi službu.

Doporučuje se mít dostatek hotovosti (EUR), neboť bankomaty na Kubě ne vždy přijímají zahraniční karty a často také nedisponují dostatečnou hotovostí. Od r. 2021, kdy došlo ke sjednocení měny, je jedinou oficiální měnou kubánské národní peso (CUP), kterým se dá platit v restauracích a obchodech. Ve vybraných obchodech a hotelech není hotovost přijímána a je možné platit pouze bezhotovostně platební kartou vázanou na účet v cizí měně.

Kuba je ve srovnání s ostatními zeměmi Latinské Ameriky relativně bezpečnou zemí, avšak v poslední době rostou krádeže a drobná kriminalita. Je třeba být obezřetný, zejména v centru hlavního města, na plážích a po setmění.

Pro spojení mezi letištěm a centrem města, případně Zastupitelským úřadem je doporučeno využít služeb místní taxi služby. Na letišti jsou vozidla přistavena, případně je možné je telefonicky objednat na tel. 7555555.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Soukromé podniky se zahraničním kapitálem nesmějí zaměstnávat zaměstnance volně, nýbrž přes státní zaměstnaneckou zprostředkovatelskou agenturu. Kubánský stát tak má zcela pod kontrolou rozhodování, které zaměstnance podniky zaměstnají, a za jaké platy. V případě, že si žadatel přeje určitého pracovníka, který mu zprostředkovatelnou nebyl nabídnut, předloží této instituci vlastní žádost a ta rozhodne o jeho přijetí nebo nepřijetí. Výplata zaměstnance probíhá rovněž prostřednictvím státní agentury, která si za zprostředkování coby provizi ponechá většinu platu – společnost za zaměstnance platí v konvertibilní měně, státní agentura zaměstnance vyplácí stejnou částkou v národní měně CUP (odpovídá zhruba CZK). Mezi hlavní zprostředkovatelské společnosti patří spol. ACOREC, diplomatickým misím pak státní společnost PALCO, která dále z větší části ovládá i trh s nemovitostmi (i pro zahraniční podniky). Nový investiční zákon účinný od června 2014 nově připouští možnost zaměstnání vlastní pracovní síly na bázi autorizované výjimky. Cizinci krátkodobě žijící na Kubě dále musí získat pracovní povolení. Kubánský občan nesmí být postaven do čela pobočky zahraniční firmy.

5.9 Veletrhy a akce

FERIA INTERNACIONAL DE LA HABANA (FIHAV) všeobecné zaměření, pořádány v Havaně v období říjen/listopad

FERIA INTERNACIONAL DEARTESANÍA (FIART) řemeslná výroba, výtvarné umění, pořádány v Havaně v prosinci

FERIA INTERNACIONAL DEL LIBRO (FIL) Knižní veletrh pořádány v Havaně v únoru

FERIA INTERNACIONAL AGROPECUARIA (FIAGROP) Zaměřený na zemědělství a potravinářství, pořádány v Havaně v březnu

FERIA INTERNACIONAL DE TURISMO (FITCUBA) Veletrh turistického ruchu s různými místy konání v květnu

HAVANA INTERNATIONAL JAZZ FESTIVAL největší jazzová událost roku s přítomností zahraničních umělců konaná obvykle v lednu

Portál Kubánské obchodní komory poskytuje přehled veletrhů, výstav a kongresů v zemi: <http://www.camaracuba.cu/en/home/>

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Velvyslanectví ČR v Havaně Ave Kohly 259, entre 41 y 43 Nuevo Vedado La Habana

Cuba Telefon: (+53) 78833201, 78833467 Fax: (+53) 78833596

E-mail: havana@embassy.mzv.cz, obchodně-ekonomický úsek: commerce_havana@mzv.cz Facebook: facebook.com/EmbajadaChecaLaHabana

Teritoriální působnost Velvyslanectví ČR v Havaně: Kuba, Bahamy, Dominikánská republika a Haiti.

Informace a mapu s lokalizací ZÚ najdete na www.mzv.cz/havana v kapitole „Jak nás najdete“.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Policie – 106

Hasiči – 105

Ambulance – 104

Taxi služba – 7555555

Mezinárodní klinika Cira García – 7204 2811-14

Letiště José Martí – informace – 7266 4133

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Prezident Kubánské republiky: <https://www.presidencia.gob.cu/es/>

Ministerstvo zahraničních věcí: <http://www.minrex.gob.cu/>

Ministerstvo zahraničního obchodu a investic: <http://www.mincex.gob.cu/>

Ministerstvo zemědělství: <https://www.minag.gob.cu/>

Ministerstvo ekonomiky a plánování: <http://www.mep.gob.cu/>

Ministerstvo průmyslu: <http://www.mindus.gob.cu>

Ministerstvo komunikací: <http://www.mincom.gob.cu/>

Ministerstvo dopravy: <http://www.mitrans.gob.cu/>

Ministerstvo kultury: <http://www.ministeriodecultura.gob.cu/>

Ministerstvo stavebnictví: <http://www.micons.gob.cu/>

Ministerstvo financí a cen: <http://www.mfp.gob.cu>

Ministerstvo turismu: <https://www.mintur.gob.cu>

Ministerstvo školství: <http://www.mined.gob.cu/>

Centrální banka: <http://www.bc.gob.cu/>

Kubánská obchodní komora: <http://www.camaracuba.cu/en/home/>

Noviny a časopisy (oficiální): www.granma.cu, www.cubadebate.cu, www.juventudrebelde.cu, www.somosjovenes.cu, www.juventudtecnica.cu, www.almamater.cu, www.temas.cult.cu, www.cubaliteraria.com

Rozhlas (veškeré rozhlasové a televizní stanice jsou státní): Radio Habana Cuba – www.radiohc.cu, Radio Progreso – www.radioprogreso.cu, Radio Reloj – www.radioreloj.cu, Notinet del Cubaweb – www.nnc.cubaweb.cu

Informační a propagační agentury: Prensa Latina – www.prensa-latina.cu, www.plenglish.com, Agencia de Información Nacional – www.ain.cu, AIN Camagüey- www.adelante.cu/AIN

Nezávislé informační zdroje: www.cibercuba.com, www.14ymedio.com, www.cubanet.org, www.cubaencuentro.com, www.diariodecuba.com, www.cafefuerte.com